επομένως, δεν χρειάζεται να γίνει επίκληση του άρθρου 73 του κανονισμού 1408/71 για την κτήση του δικαιώματος για την εν λόγω παροχή, η παροχή αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως οφειλόμενη κατ' εφαρμογή του άρθρου 73, το δε άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), πρώτη φράση, του κανονισμού 574/72 δεν εφαρμόζεται.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

στην υπόθεση 377/85 *

I — Πραγματικά περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

Η Burchell, προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, γεννήθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 1943. Μεταξύ του 1960 και του 1963 ήταν υποχρεωτικά ασφαλισμένη στο Ηνωμένο Βασίλειο. Μετά το γάμο της, το 1964, ούτε εργάσθηκε ούτε κατέβαλε, είτε προαιρετικώς είτε υποχρεωτικώς, εισφορές κοινωνικής ασφαλίσεως στο Ηνωμένο Βασίλειο. Είχε όμως καταβάλει αρκετές εισφορές ώστε να δικαιούνται οι κληρονόμοι της επιδόματος λόγω θανάτου όταν θα απεβίωνε. Έχει δύο τέκνα, γεννηθέντα, αντίστοιχα, το 1966 και το 1971.

Το 1977, δεδομένου ότι ο σύζυγός της εργαζόταν ως μισθωτός στις Κάτω Χώρες, η Burchell μετέβη με τα τέκνα της στο κράτος αυτό. Το 1979, χώρισε με τον τελευταίο από τραπέζης και κοίτης. Στις 7 Σεπτεμβρίου 1979, η Burchell επέστρεψε με τα τέκνα της, χωρίς όμως το σύζυγό της, στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο σύζυγός της εργαζόταν και εξακολουθεί να εργάζεται ως μισθωτός στις Κάτω Χώρες όπου κατοικεί.

Ο γάμος λύθηκε τον Απρίλιο του 1983. Η Burchell κατοικεί μαζί με τα δυο της τέκνα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο πρώην σύζυγός της λαμβάνει ολλανδικά οικογενειακά επιδόματα για τα δύο τέκνα και συνεισφέρει για τη διατροφή τους, ενώ του έχουν καταβληθεί από την 1η Αυγούστου 1975 μέχρι, τουλάχιστον, το δεύτερο τρίμηνο του 1984 ολλανδικές παροχές. Σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία δεν απαιτείται τα τέκνα για τα οποία καταβάλλονται επιδόματα να διαμένουν στις Κάτω Χώρες, κανόνας που δεν υφίσταται σε κανένα άλλο κράτος μέλος.

Η Burchell ζήτησε για τα τέκνα της τις παροχές για συντηρούμενο τέκνο που προβλέπει η βρετανική νομοθεσία. Σύμφωνα με το βρετανικό σύστημα, το δικαίωμα για τις παροχές αυτές εξαρτάται από τη διαμονή του τέκνου στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά το διάστημα στο οποίο αναφέρεται η αίτηση. Η αίτηση της Burchell απορρίφθηκε από τον Insurance Officer (σήμερα «Adjudication Officer»), την αρμόδια, όσον αφορά τις κοινωνικές ασφαλίσεις, βρετανική αρχή, ο οποίος βασίστηκε στους κανόνες περί απαγορεύσεως της σώρευσης του άρθρου 10 του κανονισμού 574/72. Το εν λόγω άρθρο 10 ορίζει:

«1) Τα δικαιώματα οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων που οφείλονται κατά τη νομοθεσία κράτους μέλους, σύμφωνα με την οποία αυτά τα δικαιώματα παροχών ή επιδομάτων δεν είναι αντικείμενο όρων ασφαλίσεως μισθωτής ή μη μισθωτής απασχολήσεως, αναστέλλονται όταν κατά τη διάρκεια ίδιας περιόδου και για το ίδιο μέλος της οικογενείας:

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

α) οι παροχές οφείλονται συμφώνως προς το άρθρο 73 ή 74 του κανονισμού [1408/71]. Αν, ωστόσο, η σύζυγος του εργαζομένου μισθωτού ... που αναφέρεται σ' αυτά τα άρθρα ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, τα δικαιώματα οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων που οφείλονται σύμφωνα με τα προαναφερθέντα άρθρα θα αναστέλλονται· θα καταβάλλονται μόνο από το κράτος μέλος όπου κατοικεί το μέλος της οικογενείας, οι οικογενειακές παροχές και επιδόματα του κράτους μέλους αυτού. »

Το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71 προβλέπει:

« 1) Ο εργαζόμενος που υπάγεται στη νομοθεσία κράτους μέλους εκτός της Γαλλίας, δικαιούται οικογενειακών παροχών για τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους κατά τη νομοθεσία του πρώτου κράτους, σαν να κατοικούσαν τα μέλη αυτά στο έδαφός του. »

Η αρμόδια αρχή θεώρησε ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 73, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, ο πρώην σύζυγος της Burchell δικαιούνταν των ολλανδικών οικογενειακών παροχών (ολλανδικά επιδόματα για συντηρούμενο τέκνο) για τα δυο τέκνα της Burchell, όπως θα συνέβαινε αν αυτά διέμεναν στις Κάτω Χώρες (ανεξάρτητα από το γεγονός ότι, σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία, δικαιούνταν των εν λόγω παροχών ασχέτως του τόπου διαμονής τους) και ότι κατά συνέπεια το δικαίωμα της Burchell για επίδομα για συντηρούμενο τέκνο στο Ηνωμένο Βασίλειο (το οποίο δεν εξαρτάται από προϋποθέσεις ασφαλίσεως ή απασχολήσεως) είχε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού 574/72, ανασταλεί, εφόσον η Burchell δεν μπορεί, ως μη ασκούσα επαγγελματική δραστηριότητα, να στηριχθεί στην αναφερόμενη στο τελευταίο μέρος του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), εξαίρεση.

Η Burchell προσέφυγε ενώπιον του Social Security Commissioner.

Με ημερομηνία 25 Νοεμβρίου 1985, ο Social Security Commissioner αποφάσισε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης έως ότου το Δικαστήριο αποφανθεί προδικαστικώς επί των ακόλουθων ερωτημάτων:

« 1) α) Πρέπει ένα πρόσωπο, που υπήρξε υποχρεωτικώς ασφαλισμένο κατά ορισμένων ασφαλιστικών κινδύνων που καλύπτονται από τους κλάδους συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων για (μεταξύ άλλων) εργαζόμενους μισθωτούς, αλλά το οποίο έχει παύσει να καταβάλει εισφορές βάσει του συστήματος αυτού, είτε υποχρεωτικώς είτε επί προαιρετικής συνεχούς βάσεως, να θεωρείται ως εργαζόμενος μισθωτός κατ' εφαρμογή των κανονισμών 1408/71 και 574/72, εφόσον οι εισφορές που έχουν καταβληθεί από το εν λόγω πρόσωπο κατά το χρόνο που ήταν υποχρεωτικώς ασφαλισμένο εξακολουθούν να είναι αυτές καθεαυτές επαρκείς, ώστε να παρέχουν, βάσει του συστήματος αυτού, το δικαίωμα καταβολής επιδόματος θανάτου στον κληρονόμο του σε περίπτωση θανάτου του εν λόγω προσώπου, αλλά είναι ανεπαρκείς, είτε από μόνες τους είτε σε συνδυασμό με άλλες προϋποθέσεις να γεννήσουν δικαίωμα για οποιαδήποτε σχετική με εισφορές παροχή βάσει του συστήματος αυτού;

β) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα α), είναι δυνατό, αντίστροφα, κατ' εφαρμογή των κανονισμών 1408/71 και 574/72, το δικαίωμα ενός προσώπου, το οποίο ούτε εργάζεται ως μισθωτός ούτε είναι ανεξάρτητος επαγγελματίας, επί οποιασδήποτε παροχής βάσει τέτοιου συστήματος (η οποία να μην απορρέει από την κατάσταση του προσώπου αυτού

ως μέλους οικογενείας ή ως επιζώντος ενός μισθωτού ή ανεξάρτητου επαγγελματία), να επηρεαστεί δυσμενώς από οποιαδήποτε διάταξη είτε του ενός είτε του άλλου από τους παραπάνω κανονισμούς;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως είτε στο ερώτημα α) είτε στο ερώτημα β) πρέπει η διάταξη περί αναστολής των παροχών που περιλαμβάνεται στην πρώτη περίοδο του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού 574/72 να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι εφαρμόζεται οσάκις έχουν χορηγηθεί οικογενειακές παροχές από φορέα άλλου κράτους μέλους σε εργαζόμενο για το ίδιο τέκνο βάσει των διατάξεων της εθνικής του νομοθεσίας, χωρίς να γίνεται επίκληση του άρθρου 73 του κανονισμού 1408/71, εφόσον, εκτός από τις διατάξεις αυτές της εθνικής του νομοθεσίας, ο εν λόγω φορέας έπρεπε να είχε χορηγήσει παρόμοιο επίδομα κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού;

3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 2, είναι το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού 574/72 ασυμβίβαστο με το άρθρο 51 της Συνθήκης ΕΟΚ κατά το μέτρο που στερεί από ένα πρόσωπο δικαίωμα που του έχει αναγνωριστεί από κράτος μέλος, ανεξάρτητα από το κοινοτικό δίκαιο, ή έχει τη συνέπεια αυτή χωρίς να παρέχεται στο εν λόγω πρόσωπο κάποιο πλεονέκτημα ως αντιστάθμισμα; »

Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 28 Νοεμβρίου 1985.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν οι Burchell, εκπροσωπούμενη από την E. Laing, Barrister, ο Ι' Adjudication Officer, καθού στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενος από την Kathleen F. Lee, Senior Legal Assistant (κύριος νομικός σύμβουλος), Department of Health and Social Security, η ολλανδική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Υπουργό Εξωτερικών διά του E. F. Jacobs, εκτελούντος χρέη γενικού γραμματέα στο Υπουργείο Εξωτερικών, και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Julian Currall, μέλος της νομικής της υπηρεσίας.

Μετά από έκθεση του εισηγητή δικαστή και ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Με απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 1986, το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού διαδικασίας, αποφάσισε να αναθέσει την υπόθεση στο έκτο τμήμα.

II — Παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο

Η *Burchell* υποστηρίζει καταρχάς ότι δεν είναι ούτε μισθωτός ούτε ανεξάρτητος επαγγελματίας κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71. Καίτοι οι καταβληθείσες από την Burchell κατά το παρελθόν εισφορές αρκούν για να έχουν οι κληρονόμοι της δικαίωμα να λάβουν επίδομα θανάτου, η προσφεύγουσα είχε καταβάλει τόσο λίγες εισφορές, ώστε να μην μπορούν αυτές να έχουν ως αποτέλεσμα την υπαγωγή της στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού κανονισμού σε περίπτωση που το μόνο αποτέλεσμα του τελευταίου θα ήταν να στερηθεί η ίδια μιας παροχής την οποία κανονικά θα δικαιούνταν να λάβει σύμφωνα με τη βρετανική νομοθεσία, ασχέτως της καταστάσεώς της από επαγγελματική άποψη.

Δεύτερον, ακόμα και αν οι κοινοτικοί κανονισμοί μπορούσαν να εφαρμοστούν στην περίπτωση της Burchell, ο πρώην σύζυγός της δεν είλκε το δικαίωμά του για επίδομα λόγω συντηρούμενου τέκνου από το άρθρο 73, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71. Επομένως, ως εκ τούτου, το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), δεν μπορεί να έχει ως αποτέ-

λεσμα να στερηθεί η Burchell του δικαιώματός της για βρετανικές παροχές. Διατηρώντας η Burchell το δικαίωμα αυτό, δεν σωρεύει, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, διπλή παροχή, αλλά απλώς λαμβάνει μία μόνο παροχή, αυτή του βρετανικού συστήματος, ενώ ο πρώην σύζυγός της λαμβάνει μόνο την ολλανδική παροχή. Ούτε οι ολλανδικές παροχές που καταβλήθηκαν στον πρώην σύζυγό της, ούτε οι βρετανικές παροχές που καταβλήθηκαν στην Burchell απορρέουν από την κοινοτική ρύθμιση· επομένως, δεν πρέπει ούτε η μια ούτε η άλλη να ανασταλούν δυνάμει της ρύθμισης αυτής.

Τρίτον, η Burchell υποστηρίζει ότι η σώρευση παροχών μπορεί να εμποδίζεται μόνο εφόσον κάτι τέτοιο δεν έχει ως αποτέλεσμα να αποκλείονται, αδικαιολόγητα, οι ενδιαφερόμενοι των προβλεπόμενων από την εθνική νομοθεσία στην οποία υπάγονται ευεργετικών διατάξεων. Το γεγονός ότι ο πρώην σύζυγός της δικαιούται του ολλανδικού επιδόματος δεν συνεπάγεται για την Burchell κανένα πλεονέκτημα ικανό ν' αντισταθμίσει, το γεγονός ότι στερείται των δικαιωμάτων που της παρέχει η βρετανική νομοθεσία.

Ο *Adjudication Officer*, καθού στην κύρια δίκη, παραπέμπει στη νομολογία του Δικαστηρίου διαπιστώνοντας ότι η Burchell μπορεί πάντοτε να θεωρείται, παρά τη λύση του γάμου της, ως μέλος της οικογενείας του συζύγου της, όταν χορηγούνται, γι' αυτή και για τα τέκνα, υπ' αυτήν τους την ιδιότητα, παροχές σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Επομένως, η απάντηση στο πρώτο μέρος του πρώτου ερωτήματος πρέπει να είναι καταφατική. Σε περίπτωση όμως που θα απαιτείτο να δοθεί απάντηση στο δεύτερο μέρος του ερωτήματος αυτού, ο Adjudication Officer παραπέμπει στην απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 1985 (Kromhout, υπόθεση 104/84, Συλλογή σ. 2205, ιδίως σ. 2213) με την οποία το Δικαστήριο δέχθηκε ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο α) εφαρμόζεται εφόσον το τέκνο υπέρ του οποίου οφείλονται οικογενειακά επιδόματα ανήκει, ως μέλος της οικογενείας ενός από τους δικαιούχους επιδόματος, στην κατηγορία των προσώπων επί των οποίων εφαρμόζονται οι κανονισμοί, χωρίς να έχει σημασία αν ο άλλος δικαιούχος ανήκει και αυτός, επίσης, στην ίδια κατηγορία προσώπων.

Όσον αφορά το τεθέν με το δεύτερο ερώτημα πρόβλημα, δηλαδή το αν ο περιεχόμενος στο άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), κανόνας περί απαγορεύσεως της σώρευσης μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση κατά την οποία τα οφειλόμενα από το άλλο κράτος μέλος οικογενειακά επιδόματα θα οφείλονταν και χωρίς να χρειάζεται να γίνει επίκληση του άρθρου 73, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, ο Adjudication Officer ισχυρίζεται κατά βάση ότι το άρθρο 73 εφαρμόζεται επί παντός μισθωτού, υπηκόου κράτους μέλους, ο οποίος βρίσκει απασχόληση σ' ένα κράτος μέλος αφήνοντας την οικογένειά του σ' άλλο κράτος μέλος, και αυτό ανεξάρτητα από το ποιο είναι το κράτος μέλος απασχολήσεώς του και ανεξάρτητα από την ενδεχόμενη νομοθεσία περί οικογενειακών επιδομάτων του κράτους αυτού, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ομοιόμορφη και σύμφωνη προς τους διακηρυγμένους στόχους της Συνθήκης προστασία. Προς στήριξη της άποψής του, ο Adjudication Officer παραπέμπει στην απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Φεβρουαρίου 1981 (Beeck, 104/80, Συλλογή σ. 503).

Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα, ο Adjudication Officer διατείνεται απλώς ότι η εφαρμογή του άρθρου 10 του κανονισμού 574/72 υπόκειται στην προϋπόθεση ότι έχει διασφαλιστεί η καταβολή του μεγαλύτερου επιδόματος, πράγμα που συμβαίνει εν προκειμένω.

Η *ολλανδική κυβέρνηση* παρατηρεί ότι όταν ένα πρόσωπο, το οποίο δεν εμπίπτει το ίδιο στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών 1408/71 και 574/72, δικαιούται παροχών σύμφωνα με εθνικές νομοθετικές διατάξεις ρυθμίζουσες τα ίδια με τους κανονισμούς αυτούς θέματα, οποιαδήποτε από τις διατάξεις των εν λόγω κανονισμών μπορεί να επηρεάζει το δικαίωμα

αυτό, εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν θίγεται υλικώς εξαιτίας του γεγονότος αυτού, και εφόσον η άσκηση του δικαιώματος αυτού συνιστά αδικαιολόγητο υπέρ του ενδιαφερόμενου πλεονέκτημα. Ενόψει του γεγονότος ότι ο ενδιαφερόμενος δεν θίγεται, κατ' αυτό τον τρόπο, υλικώς, δεν πρέπει να γίνεται λόγος περί ασυμβίβαστου προς το άρθρο 51 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, η ολλανδική κυβέρνηση φρονεί ότι το άρθρο 73 εφαρμόζεται απευθείας, ασχέτως του αν ο ενδιαφερόμενος ήδη απολαμβάνει ή όχι τέτοιου δικαιώματος βάσει του εθνικού δικαίου του κράτους μέλους του οποίου η νομοθεσία είναι εφαρμοστέα. Κατά συνέπεια, πρέπει επίσης να εφαρμοστεί ο κανόνας περί απαγορεύσεως της σώρευσης του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο α). Και η ολλανδική επίσης κυβέρνηση παραπέμπει στην προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Φεβρουαρίου 1981, στην υπόθεση Beeck.

Η *Επιτροπή* φρονεί ότι το ουσιώδες ζήτημα είναι αν ο πρώην σύζυγος λαμβάνει τις ολλανδικές παροχές « κατ' εφαρμογή του άρθρου 73 » του κανονισμού 1408/71, κατά την έννοια της πρώτης φράσης του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού 574/72. Ενόψει του γεγονότος ότι η ολλανδική νομοθεσία χορηγεί τις παροχές ασχέτως της χώρας όπου κατοικούν τα τέκνα, δεν μπορεί, καταρχήν, να γίνει δεκτό ότι οι εν λόγω παροχές χορηγούνται, παρ' όλ' αυτά, « κατ' εφαρμογή του άρθρου 73 ». Η συλλογιστική του Δικαστηρίου στην προαναφερθείσα υπόθεση Kromhout δεν εφαρμόζεται διότι, στην τελευταία αυτή υπόθεση, η αίτηση προς το κράτος απασχολήσεως του πρώην συζύγου της προσφεύγουσας στηριζόταν στο άρθρο 73, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71. Το γεγονός ότι συντρέχουν, εν προκειμένω, ταυτόχρονα για τα ίδια τέκνα, σε δυο κράτη μέλη, οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η καταβολή παροχών, δεν οφείλεται στην εφαρμογή κοινοτικών κανόνων αλλά αποτελεί σύμπτωση άσχετη προς τους κανόνες αυτούς. Δεδομένου ότι η δυνατότητα σωρεύσεως των παροχών δημιουργήθηκε ανεξάρτητα από τους κοινοτικούς κανόνες, δεν υφίσταται λόγος εφαρμογής των τελευταίων με αποκλειστικό σκοπό να περιορισθεί ένα δικαίωμα για χορήγηση παροχών.

Η Επιτροπή παραδέχεται ότι η κατάσταση στην οποία οδηγεί η ανάλυσή της είναι ανώμαλη και συνεπάγεται αδικαιολόγητη σώρευση παροχών. Εντούτοις, το γεγονός ότι το αποτέλεσμα αυτό δεν είναι λογικό δεν συνεπάγεται ότι το κοινοτικό δίκαιο πρέπει αυτομάτως να εφαρμοσθεί προκειμένου να επιλυθεί ένα πρόβλημα που δεν έχει δημιουργηθεί από το ίδιο το κοινοτικό δίκαιο· η επίλυση του προβλήματος αυτού πρέπει, κατά κύριο λόγο, να επιτευχθεί από το εθνικό δίκαιο, καίτοι είναι αυτονόητο ότι το εν λόγω δίκαιο δεν μπορεί, σε περίπτωση συγκρούσεως, να υπερισχύσει των κοινοτικών κανόνων.

Η Επιτροπή προτείνει στο Δικαστήριο να απαντήσει στο πρώτο και δεύτερο ερώτημα του Social Security Commissioner ως εξής:

« Ο περιεχόμενος στην πρώτη φράση του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72 κανόνας περί αναστολής πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εφαρμόζεται όταν ο φορέας άλλου κράτους μέλους χορήγησε πράγματι οικογενειακές παροχές, κατ' εφαρμογή των άρθρων 73 ή 74 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1498/71· στην περίπτωση αυτή παρέλκει ο καθορισμός του ζητήματος αν ο άλλος δικαιούχος ή θεωρούμενος δικαιούχος καλύπτεται επίσης από την κοινοτική νομοθεσία. Εντούτοις, το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο α), πρώτη φράση, δεν εφαρμόζεται όταν οι παροχές χορηγήθηκαν σύμφωνα με την εθνική μόνο νομοθεσία και όχι κατ' εφαρμογή των άρθρων 73 ή 74 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 ».

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ενόψει της προταθείσας απαντήσεως δεν παρίσταται ανάγκη να δοθεί απάντηση στο τρίτο ερώτημα.

T. F. O'Higgins
εισηγητής δικαστής